

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hére 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos polt 5 kr. Nagyobb terjedelmű (többes) hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel.

Az orvosok díjazása.

Nem polemia, nem panaszt, még csak kapacitálást sem czéloznak alábbi soraim, csupán tiszta és világos képét akarom rajzolni a helyzetnek, hogy abból ki-ki e lap olvasói közül véleményt akohasson magának. Szükségesnek tartom ezt annál inkább, mert sajnos, avatatlank és rosszakarók oly csalóka remeket festettek már a belügyminiszter legutóbbi rendelete alkalmából a nagyközönség elé, oly ferde világításban ismertették azt a közönséggel, miszerint tárgyilagossá, higgadt megvilágításra elkerülhetlen; nehogy tényleg visszahatást szüljön. Én mint orvos én velem, hiszem, minden kartársam, kiknek velem együtt e rendelet keletkezésében alig volt részünk, legjobban sajnálnók, ha (ama visszahatás) bekövetkeznék; mert mi vagyunk és leszünk még soká a közegészségnek munkásai és örei, és miként mi ebből a rendeletről korunkra nézve hasznót nem remélünk, úgy fájálnók, ha a közegészségügyre nézve abból kár háramlanék.

Lássuk, miről van szó. A belügyminiszter ur 1/4. százados mulasztást pótolva rendeletet ad, mely a bíróság részére per eseten alkalmazandó díjtáblázatot az orvosi ténykedésnek, még pedig tekintettel a vidékekre és városok más-más viszonyaira, 4 fokozatban állapítja meg. Esmost felhívja a törvénhatóságokat, a szaktestületeit és szakbizottsági meghallgatásával jelentse be, mely fokozatba óhajt soroztatni.

Hogy maga a rendelet jó-e, nem-e? Miképen és mi módon jött létre? Vitatni nézetem szerint ma már késő és hasztalan. Arra bennünket a belügyminiszter ur fel sem szólít; mert az esetben — a mit én is helyesebbnek véltem volna — e rendelet megvitátás végeit előbb kaptuk volna és hiszem, hogy szerencsésebb alapon lehetett volna a fokozatos díjtáblázatot felepiteni.

A belügyminiszter urnak a rendelet indokolásában világosan kifejezett intentiója szerint azonban ennek az alapnak a fontossága lényegében csaknem eltörpül, — mert hiszen ényegen a törvény beljében, mely szerint a magam orvosi díjazása magam megállapodás tárgya, orvos és beteg között nem kíván változtatni és csupán kétes esetekre, midőn az orvos követelését bírói uton ervényesíti a per folyamán, a bíró részére állítja fel a táblázatot, hogy az eddigi hosszszakértői eljárást megelőzze.

Hogy pedig ez így van bátorkodom az indokolást eredeti szövegében közölni.

Az 1876. XIV. t. cz. 48. §-a, a belügyminisztert bizta meg azzal, hogy a magam orvoslás díjazásának legkisebb mértékét állapítsa meg oly esetekre a melyekben ezen díjazásra nézve kölcsönös megegyezés orvos és beteg között nem jött létre és a melyekben ennél fogva a bíróság van hivatva peres esetekben szakértők meghallgatásával meghatározni a díjat. stb. stb.

Ez oly világos és értelmes, miszerint vita tárgyat nem képezheti, hogy ezután is mint eddig az orvos és beteg magam ügye marad a honorarium kérdése, mert rendelettel tetet törvényt még nálunk miniszter sem változtathat. 1876. XIV. t. cz. 46. §. pedig így szól:

A magam orvoslás díjazása kölcsönös megegyezéstől függ és e megállapodás per esetén is érvényes.

Ezt tudva azt kérdem én? Jogos-e, szükséges-e a miniszteri rendeletet vitatni és támadni és nem-e pusztán a fokozat megállapítására kell szoritkozunk?

Nekem úgy tetszik és a helyi sajtóban megnyilatkozott véleményekből ama szomorú tapasztalatot szereztem, hogy a közönség nagy része ritka, szinte kétségbeesítő animositással viseltetik az orvosi kar iránt, mert máskepen érthetetlen volna egy ily jogos nélkülözhetlen és szerény véleményem szerint az

orvosokra nézve kétes értékű rendelet alkalmából ennyi megtámadtatás, meghurczoltatás feljajdulás.

Ez okból én mégis csak foglalkozni akarok a rendelettel és az orvosoknak a közönséghez való viszonyával.

Az orvos megélhetése ma már csaknem türhetetlenségig van megnehezítve egyrészt a tul productio, vagyis azok nagy számánál fogva, másrészt az általános pangás és elszegényedés, legfőképpen pedig a magas kormány és törvényhozás szerencsétlen és hiányos intézkedései folytán egészségügyi téren: melyekkel szemben a magasra fokozott társadalmi igények és még inkább súlyosbitják helyzetét.

E nehéz helyzetében az orvos a legszemérmetlenebb, legmegalázóbb kijátszásnak, kihasználásnak van kitéve, nem lévén legcsekélyebb jogalapja sem működése, eljárása, ténykedése díjjanak megállapítására nézve.

A jótékonyág, a humanismus örve alatt közkereseti társaságok, egyetek és szövetszettek létesülnek az orvos megrövidítése és kizsárolására. Ezek tőkéket ezeket gyűjtenek az orvos és gyógytár rovására, sőt annyira mennek ez irányban, hogy még tagjainak jogos igényeit is elhanyagolják.

Divattá, csaknem szokássá vált az orvost a hol és amikor lehet kijátszani, megblytzeni és néha uri emberek sem restellik orvosok iránti kötelességük elmulasztását, díjazásukban megrövidítését.

Bíróságnál az orvos igazát csak kellemetlen és költséges, odiosus utánjárással képes megszerezni; úgy hogy ez utra csak a végszükség esetén lép. A nagy közönség erről tudomást szerezvén természetesen es még fokozta — a visszaéléseket és mi orvosok itt allunk tehetetlenül törvényen kívül kiszolgáltatva a nagy közönség önkényeinek.

Midőn nem egy birotól hallja az orvos hogy bármily tisztelet- és elismeréssel van is

Az ibolya.

A »Debreczen« eredeti tárcaja.

Írta: **Heiman Jenő**

Az első lóvasuti kocsi ép elhagyni készült újpesti kiinduló állomását, midőn egy 16—17 éves leány meglehetősen nagy csomaggal sietve és lühegve tartott az állomás felé. A kocsi vezető messziről megpillantván a feléje siető hölgyet, várt megérkezéséig, mely előzenyességet éz hálás tekintettel jutalmazva felszállt, mire a kauluz elkiáltotta »mehet«, s járómu utnak indult.

A lany egyedül lévén a kocsiban háborítatlanul hozhatta rendbe a sietéstől kissé összekuszált ruházatát, úgy hogy a harmadik megállónál — a hol egy huszonnégy év körüli uri ember szállt a kocsira — tolettjével már ismét teljesen rendben volt. A felszálló utas tiszteletteljesen köszömvén, a kocsi egyik sarkába helyezkedett, a hol a magával hozott napi lapokat kezdé bontogatni és olvasgatni.

A legközelebbi megállónál ismét felszállt egy utas, egy szintén 24 év körüli ur. Mig azonban a kocsiban lévők ruházata és magatartása polgári egy zerűségüket bizonyítja, az új utas teljes ellentétüket képezte. Nagy zajjal szállott kocsira, s rögtön talált okot

kocsissal, kalauzzal larmázni, összetűzni; ruházata pedig — melyet természetesen monokli egészített ki — a divathóst árulta el; röviden egyike volt a fővárosi aszfaltot oly nagy számmal ellepő egyéneknek, kiknek már külseje is elárulja, hogy a mulatozást ta tják hivatásuknak, kik pusztá megjelenésükkel is bizonyítani akarják, hogy náluk élvezet élvezetet, diadal diadalt követ, hogy ebben látják és keresik élethivatásukat, életfeladatukat.

A kalauz megtámadása után nagy robajjal lépett a kocsiba. Alig pillantotta meg azonban az ott levő hölgyet, midőn sötét, komor, izgatott arczedőit a legkedvesebb, legszeretreméltóbb vonásokkal felcserélve sokat mondó mosolylyal a leánynyal szemben foglalt helyet. Leirhatatlan szemtelenséggel kezdé fixirozni mindjobban piruló szomszédnőjét, ki más segítő eszköz hiányában, helyét elhagyva a kocsi másik sarkában foglalt helyet.

Ez azonban hősünket legkevésbé sem ejtette zavarba: a hölgyet ugyanis a legnagyobb nyugalommal oda is követte s mellé ülve most még sokkal szemtelenebbül, a közvetlen közelből folytatá fixirozását.

A leány arcát a legmélyebb pir öntötte el, a düh, szegyen, bosszu pedig könnyekre fakasztották. Kétségbeesve tekintett maga

köré . . . ekkor az újságot olvasó ur e szavakkal lépett hozzá: »Dr. Kanász Gyula orvos vagyok. Kisasszonyom nyujtsa kérem a karját, és foglaljon ott mellettem helyet, látni akarom, fogja-e e szemtelenség védelmem alatt is érne!«

»Es uram én Györgyffy Gyöngyössy Kálmán vagyok — szólta a másik — Reménylen é szót: szemtelenség vissza fogja vonni és közbevetését meg fogja magyarázni!«

»Itt a czimem! rendelkezésére állok! Segédeit — máskor nem lévén rá időm — delben elvárom. Vissza egyáltalában nem vonhatok semmit, mert ha egy idegen hölgy ily mély sértegetése nem a leggyávabb szemtelenség, akkor nincs egyáltalában szemtelenség. Ez a magyarázatom!«

»Jó találkozni fogunk tehát« s ezzel az ép elért megállónál kiszállott.

E jelenet leirhatatlan gyorsasággal játszódott le; a leány a történet horderejével csak akkor kezdte tisztába jönni, midőn sértojé már rég kiszállott s a kocsi ismét mozgásba jött.

»Doktor ur« — szólta »ezerszeres bocsánatot kérek, hogy akaratom ellenere ily kellemetlenségbe sodortam. Köszönöm nagylelkűségét es most bemutatkozásomat tartom első kötelességemnek.

„Kisasszonyom, védenem neve mindan-

az orvos működés iránt, nem áll módjában orvosi díját még a szokás által szentesített mértékig sem megállapítani orvos szakértők nélkül; mert más taxa egy Maria Terézia korabeli 6. v. 8. garasosnál nincsen. Csak természetes, hogy sürgős szüksége által előrendelethez, melyet tárgyalnak.

A belügyminiszter ur midőn $\frac{1}{4}$ százados mulasztást pótolva e rendeletet kiadja, csupán egy parányi porszemét hárít el az orvos boldogulásának rögös útjától, csupán ama halatlan méltatlanságot szünteti meg, hogy az orvos e lateiner országban jogbiztonságot ne élvezzen.

E rendeletben a tavasz hírnökét, az első fecskét látom; mely miként az egy fecske még nem csinál nyarat, szintén csak alig, alig van hivatala az orvosok helyzetén javítani; de részünkről már intenciója és ama zelv kifejezése okából, hogy az orvos tevékenysége megfelelően jutalmazandó örömmel és bizalommal kell hogy fogadtassék.

Mindannyian ballottak már a nemzet nap számszáiról, nohát mi orvosok a nemzet számkönyveit vagyunk.

Mióta a gyógykezelés természetudományi alapra épült, mióta az orvos a természet — merhele — erőit és változásait figyeli és kutatja, mióta gyönyör és elragadtatással merül el az orvos a természet legrejtettebb, legparányibb és még is mérhetetlen kímátsággal bíró göcsösi elemeinek vizsgálatába; annak minden munkása nagy és nemes missziót teljesít az emberiség jöete, szaporodása és fejlődése érdekében véve fel a harcot amaz elemekkel.

Igenis örökös és fáradságos küzdelem az orvos elate, harc a természet lathatlan elemei és spora és csodás változatosságú erői ellen az emberiség jólétéért v. annak főforrása a közegészségért.

Jól tudta és tudja azt ma is minden ifju midőn e pályát választja, hogy — mul — dat galenus optus — ideje és ep ez okból nem tölthető többé e pályára; de a kik mégis ezt választják; azok hivatást érezve önfelajdító missziót végeznek és buzgó, lelkes fáradhatlan előharcosai a humanizmusnak és közegészségnek. Így állunk mi mai orvosok a társadalommal a mai rea is csaknem matirea-

listicus társadalommal szemben önzetlen idealizmusunkkal és ez egyetlen harcban természetesen mi huzzuk a rövidebbet.

Az orvostól nemcsak elvárják, de csaknem természetesnek vélik, hogy legnagyobb buzgalom és odaadással rendelje életének legszebb szakát nagy és nehéz tanulmányainak, hogy aztán mentül ha asosabb és buzgóbb, fáradságosabb órára lehessen egészségüknek.

Az orvost a nap sőt az éj bármely szakában életének és életrendjének bármely fázisában, a beteg kerlehetetlenül és kizárólag magának vindicalja.

Az orvostól a társadalom és pedig egy a polgári mint a hivatalos, szolgálatot és buzgalmat követel egészségügyi terepen, s honoriscausa díjtalanul.

De ezeken felül követelményekkel terheli a társadalom is az orvost állásánál fogva. Vele szemben sem az állam sem a törvényhatóság még az adózás terepen sem ismeri megalkalmat — tőle sok oldalú díjtalan munkája dacára meg beteg-apolási adót is szednek.

Midőn pedig mindezek ellenében, a létfontosságú, anyagi boldogulásért küzdni kénytelen; midőn a megéhezésért, családja fenntartásáért kétes gondok terhelik? Nem találgat-e önmagára elérkezettnek az időt, hogy a társadalom legénytelenebb elemeit is méltan megillető jogbiztonságot ez osztályra is kiterjessze?

Nem várják-e elérkezettnek az időt, hogy végre is tudja a tehetős mivel tartozik legigazabb lefordadóból és legönfeladóbb jótétevőnek, orvosnak?

Nem-e idejét mulatja, hogy az orvos dugva alamizsnaként vegye jól kiérdemelt díját ott hol az követelhető?

A tárgyaló belügyminiszteri rendelet normatiómot allit a bíró-ág részére és azért általánosában kellett azt kimondani; de elég tag teret hagy úgy az orvosnak jót könszaga gyakorlatára, mint a felnek érdekei megóvására; azt a helybeli orvos szövetség elég világosan kifejtette beadványában mondvan — jogában áll sőt karuk tapasztalt humanizmusát ismerve bizton hisszük, hogy minden orvos a legmesszebb menő kedvezményektől sem fog elzárkózni a kevesebbe tehetős beteg-

gel szemben, sőt ezentul meg nagyobb térre terjeszti ki a teljesen díjtalan rendeletet.

Evvel én azt hiszem azoknak érveit kik a miniszteri díjtáblázattal megelégedve nincsenek elveszik elüket; mert a magas díjak így nem súlythatnak senkit, ha csak ama helytelenséget nem óhajtják sanctionálni, hogy kik jó és rossz indulata, farkar vagy adakozóbb természetű szerint díjazhassa orvosát. Én azt hiszem és ebben a nagyérdemű közönség velem egyet ért, vagy ki ki maga ura annak mikor, hol és mennyi jötekonyságot gyakorolhat és ez okból méltányos, hogy az orvos is akkor és ott gyakoroljon elengedést ahol és amikor azt ő helyen valónak itéli, hadd tudja a beteg is, hogy amit az orvos cselekszik midőn enged az jötekonyság és amit követel az jól kiérdemelt díjazása munkásságának.

Városunk közönség ritka kivétellel ősi romlottságában conservativ ugyan de mindenkor méltányos és büszke arra, hogy az elfogadott szolgálót kellően díjazni tudja és akarja tette azt a multban is, és fogja remélhetőleg a jövőben is; viszont a debreczeni orvosi kar kivétel nélkül nemcsak hivatalának áll magasiatán, hanem mindenkor legfinomabb érzelmi rendezést emberbaráti és közegészségügyi köelmei teljesítésére, méltan elvárhatja, hogy előlegezzék az itt kifejtett alapon is bizalmukba.

E hosszú kitérés után atterh tek a dolgot érdemére vagy es arra kérdésre, mely mint az elmondottaktól latható kizárólag megszitatandó Debreczen. E kérdést én igen könnyen eldönthetőnek tartom sőt alapjában az nem is kérdés, nem is eldöntendő; mert na a miniszter az egész orszagra 4 fokozatot alapít meg és az első fokozatba a dolog természetéből folyólag a székes fővárosi helyezett; ipso facto az utolsó vagyis negyedik fokozatba. A szegény zakkenye en vagy pusztán teendő töt, ruthen es oláh meg talán a kevésbb magyar falvak helyezettök.

Igy aztan a két közbeeső fokozatba illeszköz az öszes szabadkirályi, rendezett tanácsu és mező városok.

Hogy ezek között aztán ha Debreczen aprimus inter pares az első között is első, mikor lakbör illetményről vagy valamely fö-

esetre érdekel; előbb azonban nyugtassa meg magát, hisz meg most is oly igazat, mintha továbbra is fenyegetné veszély!

»Virag Livia vagyok; Ujpesten, Rózsa-utca 8-ik számú házunkban lakom özvegy édes anyammal. Most a városba igyekszem, hogy heti kötőmunkánkat rendelési helyére juttassam.»

— „Köszönöm nagysád értesítését! Rózsa-utca 8. tehát a czime!”

»Doctor ur ehogyszem tudok megayugodni; sőt ellenkezőleg izgalmam perczről-perczre nagyobbodik, erősödik, ez urral történt összekocczásának ugyebár következményei lesznek s nekem, oh ép nekem kellett előidézniem!»

S Livia könnyekre fakadt.

Hadd legyen az összekocczozás következménye kizárólag az én gondom — felelé az orvos szeliden — „Nagysád eslekedett a mint éppen eslekedhetett, én pedig tettem, a mit tennem kellett, e tudat teljesen megvigasztalhatja. Most pedig nyugodjék meg már, hisz csakhamar a végállomáshoz érünk s nem szükséges, hogy kellemetlen kalandját arczáról leolva-hassak.

Legyen vig, hisz a könnyektől beárnyékol bus tekintet, teljesen elhomályosítja arczabáját!»

»Oh még tréfalkozhatik is! Doctor ur legyen oly kegyes s közölje majd vejem az efféle kiemetelet. — Ön kérésemet teljesíteni fogja, teljesítenie kell, ha nyugalmamat csak valamire becsüli.»

„3—4 nap mulva Ujpesten meglátogatom az udvarhelyi fele gyárat, s ha időm enged szerencsemnek fogom tartani, nagysádat meg-

látogathatni, s teljesen indokolt kívánságának eleget tenni, ha pedig ebben akadályoztatam, irásban teljesítem kívánagat.

Celnal vagyunk! — tehát a megállapodashoz kepest!»

Ezrel kezét nyujtva a kocsiból kiszállott.

Livia lassan követte példáját, átszállt a vaczi utca tájékára robogó vilamosra, hogy tu ajdonk-peni megbizatasát telje-ise. Agyaban persze ismétellen felelevenedtek az átélt jelenetek s aggódo szívvel gondolt esetleges következményeikre.

Dr. Kanasz régen eltűnt szemei e ő, ő is sietett a napi teendőit végezni.

II.

A dolog természetesen a lovagias utra terelődött. A segéd k a következő napra a F o d o r fele vivőterembe harczeptelenségig tartandó kardparbajban állapodtak meg.

Györgyffy Gyöngyössy Kálmán két huszár tisztet bizot meg az ügygel, s velük azon meggyezésre jutott, hogy a parbaj napján a casinoban fogna ékezni, s onnan a vivőterembe hajtatni.

Dr. Kanasz két ifjúkori barátját kérte fel segédkül, s ez kkel abban állapodott meg, hogy d. u. 3 órakor az «otthon» kávéházba indulnak a küzdőtérre.

Györgyffy Gyöngyössy Kálmannak hízeltett ügyességéről újabb tanúságot tehetni, örült, hogy kardforgató gyakorlottsága lesz ismét a nap szenzációja, hogy vakmerőséggel határos bátorságát fogják a lapok ezuttal is világgá kürtölni. Gyakorlott, ügyes, vivő letére, jóllehet

neki ismét filisteust allithatni eles pengéje elé ismét valakit lovagiasra tanithatni.

Dr. Kanasz kardforgató képességében bizott, tepelődési között megnyugvást talált abban a tudásban, hogy egy védtelen lány igazságo, kötelesszerű védelme kenyszerítette parbajra.

Deután 3 óra volt! Dr. Kanasz a megbeszéles értelmében az „otthon»-ban talált barátaira. Itt újra megbeszéltek a parbaj okát, segédet kijelentet-k, hogy helyes, correct, férfias, nemes, semmiáép sem krakelhajhaszatnak minősithető eljarást tanusított, baratai ezenfelül biztosították, hogy azon tudattal meuet a parbajba, hogy bár elő nem idezte, ki sem kerülhete. Gyula ezutan súlyos megbeszélése eseteré osztogatott utasításokat, mire az indulas ideje is elérkezett.

A tarsasag a kávéházat elhagyva, a ke-repesi ut tulsó felére igyekezett, a villamos kocsi azonban mar igen közel volt, megalltak tehát, hogy elhaladását bevarjak. Ugyanezen pillanatban a tulsó oldal felől jövő öreg ur, a robogó kocs t észre nem véve, a kocsivezető esengeteset nem hallva, nyugodtan lepett a vágányra. A kocsi közvetlen közelben volt, s feket nem lehetett mar igéaybe vonni, az agg elveszettnek látszott, midőn a legválságosabb pillanatban Kanasz Gyula hozzá ugrik, biztos karokkal atfonja és a vágányok között kiviszi.

Az öreg ur szerencsésen megmenekült az elgázostól, megmentője azonban a kocsit surlódást el nem kerülthető, egy lökést szenvedett, mely — anélkül, hogy kárt ejtett volna benne — terhével a földre buktata. Külső eg az öreg ur is sértetlen maradt, az átél

hivatal, vagy gyár elhelyezéséről van szó, de még ha a harmadik egyetem kérdése van napirenden is szóval ha szerzésről van szó: és csak ha adni kell húzódná meg és ténne úgy mint az egyszerű cigány, hogy »szólj már te is biba«: vagy mint Bodáné mikor a bor arát kérték: az a debreczeni törvényhatóság a debreczeni közönséghez nem méltó felteves, abban én nem szívesen hiszek.

Debreczen — Pozsony, Kolozsvár, Szeged, Arad, Temesvár, Kassa, Miskolc stb. között első helyet érdemel, kiterjedése, lakosságának száma, vagyonsága és értelmi fejlettségeinél fogva. A büszke alföldi metropolis, az iskolák városa, a Kálvinista Róma, Szoboszló, Hadház, Böszörmény, Nyiregyháza, Tokaj, Szerencsével egy kategóriába nem sorozható.

Dr. Burger Péter.

Debreczeni hírlapírók értekezlete.

Az a türelmetlenség, melyvel a debreczeni sajtónak a színhazra vonatkozó közleményeit a debreczeni színház igazgatója fogadja, a mely sértő levelek irására, inzultusra, lovágias ügyek inscenizálására ragadja, a helyett, hogy a baj tulajdonképeni forrását orvosolná t. i., hogy a szintarsulatot szerződési kötelezettségek s a művészet és a debreczeni közönség igényeinek megfelelő módon kiegyeztetésére: arra indította a debreczeni hírlapírókat, hogy a szinigazgató ur sajtósági eljárását közös értekezleten megbeszélés tárgyává tegyék.

Tegnap délután fel 3 órakor ment végbe az értekezlet, melyet K o n c z Ákos, a V. H. O. Sz. debreczeni helyi bizottságának elnöke hívott össze, s melyre meghívta a napi sajtónak Debreczenben működő összes szellemi munkasait és a lapkiadókat.

Megjelentek az értekezleten: dr. Bartha Béla, dr. Benedek János, dr. Gulyás István, Heiman Jenő, Koncz Ákos, Krampera János, Kemény Emil, Kutasi Imre, Kúhy Zsigmond,

Máthé László, Sipos Béla, Székely Imre, Than Gyula, Than József.

Az értekezlet hosszas eszmecsere után egyhangulag a következő határozatot hozta:

A debreczeni hírlapírók mai napon tartott értekezlete megbotránkozását fejezi ki a Lőw József hírlapíró társunkat ért méltatlan támadás felett s ezen eset alkalmából irányában legőszintébb rokonszenvének és nagyrabecsülésének ad kifejezést.

Komjáthy János szinigazgatónak utóbbi időben tanúsított magatartásában a sajtó kicsinyesét és terrorizálását látja s midőn ez ellen óvast emel s kijelenti, hogy a sajtó ellenőrző és bíráló jogait esorbittatni nem engedő, egyben a helyi lapok jelen levő képviselői közösen megállapodtak abban, hogy mindaddig, míg Komjáthy János szinigazgató ur a sajtó iránti tiszteleten ejtett sérelmet jóvá nem teszi; a helyi lapok csakis a közönséget legközelebről érdeklő, teljesen objektív és semmivel meg nem félemlíthető kritikák közlésére szorítkoznak s csakis azon egy tiszteletjegyet vesznek igénybe, melyet a szinigazgatónak a várossal kötött szerződés az egyes lapok részére biztosít.

Ez a határozat az összes helyi lapokban közöltetik s Komjáthy János szinigazgatónak atiratban megküldetik.

Kelt a debreczeni hírlapíróknak Debreczenben 1900. évi november hó 13-án tartott értekezletén.

Ezen határozat, ugyszintén az ezt magában foglaló jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Benedek János és dr. Gulyás István küldeték ki.

A pozsonyi vereség.

Pozsonyban, Magyarországnak a régi határszéli városába, a hol még magyar királyokat is koronáztak s a hol egyidőben ma-

gyar király is székelt, ma még mindig a Krakszelhuberek nemzetisége intézi a városnak a hol alkalma nyílik, az országnak sorsát.

Ezek a jámbor ivadékok meg ma is abban a hitben élnek, hogy Magyarország osztirak provincia és az államnyelv még mindig a — német.

Ebben a hitelműkben aztán odáig mennek, hogy minden olyan alkalommal, a mikor tüntetni lehet a németiségük mellett, minden lelkifurdalás nélkül megteszik. És szintegy meg büszkelkednek vele, ha sikerül valamilyes magyar nemzeti érdek, vagy intézményt megtiporniok.

A napokban is ilyen dicsőséges dolog esett meg a Krakszelhuberek és városában.

Egy indítvány alott a városi törvényhatóság közgyűlése előtt. Azt tárgyalta, hogy jövőre a tanácsülések nyelve kizárólag a magyar legyen.

Es mi történt?

Hát egyszerű az, hogy a Krakszelhuber Tobiások leszavazták ez indítványt. A pozsonyi tanácsban tehát jövőre is német nyelven fog megnyilatkozni a tanácsurak s a közgyűlésen a bizottsági tagok hazafias erzülete és bölcsessége.

Es mikor nálunk ez ilyen megtörténhetik mikor saját magunk portaján, Magyarország területén megendedjük, magunkat nyelvünkben gy verni, mikor ezt a vere-éget a napi sajtó csak pár sorban regisztrálja, akár egy harmadrangu érdekességgel bíró rendőri hírt, akkor még vannak, akik m a g y a r s o v i n i z m u s r ó l, e r ő s z a k o s m a g y a r o s i t á s r ó l b e z é l n e k !

Hát bizony erőszakos magyarosításról nálunk szó sem lehet, de talán nem leszünk tulságosan optimisták, ha azt állítjuk, hogy mikor a pozsonyhoz hasonló eseteken nem tódul minden vérünk a fejünkbe s nem tör-

ijedelemtől azonban szélhűdést kapott. A körül álló néptömeg a megsérültben rögtön felismerte az öreg Gyöngyössyt, mire dr. Kanász intézkedett, hogy közeli negy emeletes palotájába vitessék, segédei előtt pedig kijelentette, hogy az aggasztan életveszélvesen megsérült, az első orvosi segélynyújtást magától elnem háríthatvan el, a párbaj 1—2 órai elhalasztását kénytelen kéri,

A segédek a fenforgó körülményre való tekintettel, indokoltnak találták e kérelmet, miért is egyedül születtek a Fodor-féle vivóterembe.

Az óra ép négyet ütött, midőn oda beleptek. Gyöngyössy Kálmán segédeivel s orvosával már ott varakozott. Porzó Dénes — Kanász segédeinek egyike — kijelentette, hogy a párbaj elhalasztását van kényszerítve igénybe venni, mivel egy fontos, előre nem sejtett körülmény megbízóját a pontos megjelenésben akadályozza.

»Ez a lovágias ügyek elintézésének egészen új, eddig még nem ismert módja — gonyolódék Gyöngyössy, mire Porzó Dénes e szavakkal válaszolt:

»Uram, mi barátunk dr. Kanász Gyula megbízásából állunk itt; e küldetést oly komolyan, oly szentnek tekintjük, hogy nyugalmunkból csipős megjegyzéseivel sem zökenthet ki; sőt hideg vérünket még akkor sem vesztjük el, ha továbbra is kihívóan viselkednek. M e g b i z ó n k fölötté lovágias s tisztességes eljárásért mindenkoron helyt állunk. Most pedig segédei előtt fogjuk távollétüket okait elmondni, mert azok az urak hivattak jelen esetben határozni.«

Erre — a nélkül, hogy nevet említett volna — előadta a történetet. A tiszték

kijelentették, hogy Kanász doktor korrektil cselekedett, kérését tehát teljesíteni kell. — Gyöngyössy ellenben gonyosan mondta: »Ez a dr. Kanász úgy látszik, embermentésben dolgozik s valószínűleg most is egy közönséges utcai alakon gyakorolta nemességét!«

»Igen uraim — viszonza Porzó — »vannak egyének, kik a jó cselekvést, a nemes viselkedést tartják fő kötelességüknek s viszont mások, kik a maguk »En-jét annyira tulszeretik, hogy más »En-jeert kezüket sem mártják a vízbe. Dr. Kanász kétségtelenül az előbbiek egyike s míg Ön uram itt eljárásán gonyolódik, ő atyját ápolja, mert az az öreg ur, kit az elgazolástól megmentett és ki miatt kardja éle elé e percben nem állhat, az Ön atyja uram!«

E nyilatkozat menykőcsapásként hatott. A tiszték rögtön kijelentették, hogy a párbajnak ily körülmények között egyáltalán nincs helye, hogy az meg nem tartható. »Gyöngyössy ur más uton kell itt elégtételt keresnie« — mondták, mit megszegyenülve Kálmánnak is be kellett látnia.

Sietve hagyta el ezután a vivótermet hogy beteg apja ágyához repülhessen.

Időközben Kanász Gyula doktor megtette a szükséges intézkedéseket: eret vágott a betegnek s a paciens fél órai erőlködés után magához is tért.

Emlékező tehetségének visszanyerése után rögtön felismerte a helyzetét s megmentőjével köszönetét nyilvánítva melégen szorított kezét.

E percben toppant a szobába izgatottan felhevülve Kálmán s reszketve lépett apja ágyához:

»Fiam! — »Oh apám!« váltotta a két

ur, mire Kálmán szégyenkezve tekintett dr. Kanászra.

»Atyja tul van uram minden vészelyen« — monda ez. »Meg csak egy szolgát kérek hívni, hogy a ruhamra tapadt sarat letisztítsa: atyjával a kövezetre buktam s az az utcai sar még most is a ruhamon látható, amint ezt letisztították. távozom, mert a többit már házi orvosa is végezheti. Az atyja megmentése alkalmával ruhamra tapadt sárfoltok mindenestre sokkal inkább diszítenek, mint egy könnyelmű párbajban szerzett vérfoltok!«

»Doctor ur — válaszolá Kálmán — megvagyok szégyenitve, megvagyok törve!«

Bocsánatot kérek! Engedje a sértést azon kijelentéssel jóvá tennem, hogy helytelenül cselekedtem!«

»Jó« — felelé az orvos — »kibékültünk! A párbaj ügyön tul vágyunk! A történetek után különben sem találtnánk egyetlen fegyverekre, mivel a küzdőtéren irányomban természetből folyólag elfogult lenne. Ha az ügyet azonban teljesen ki akarja egyenliteni igyekezzék a megsértett hölgytől bocsánatot kérni: s ha ez megvan, jó barátokká is lehetünk!«

»Természetes, igazságos óhajjának eleget kívánok tenni; itt azonban azt is természetesnek fogja találni, hogy jelenlétében óhajtók a megsértett hölgytől bocsánatért esdeni, valamint indokoltnak fogja azon kéresemet is találni, hogy édes apamat teljes felgyógyulásáig továbbra is gyógykezelje!«

»Meglesz tehát! Az illető hölgy czime birtokomban van; holnap délutáni 5 órakor itt vizittelek s innen azután együtt felkeresbetjük.«

Vége köv.

ki belőlünk a legkeserűbb méltatlankodás, akkor az nem k ö z ö n y ö s s é g b ű l, de i n k á b b a b b o l a biztos öntudatból és erőből származik, hogy nekünk már az efféle nem sokat árthat, a mi nyelvünket már többé az ilyen rosszakarú intrikák le nem szoríthatják, az hovatovább jobban elfoglalja jogos birtokát, nemsokára teljesen jogaiba helyeszkedik országszerte minderfele és mindenhol.

Nem kell csak visszatekintnünk a közelmúltakba, hogy appreciálni tudjuk azt a friss erőt, azt a fejlődési képességet, a melyet nyelvünk s vele nemzetünk elárult, mikor annyi évek elnyomatása s elhanyagolása után úgy fel tudott virágozni, mint a magyar nyelv s a magyar nemzet.

A nagy Széchenyi azt mondta: Magyar ország nem volt, hanem lesz, pedig az ő idejében nyelvünk elhanyagolva nemzeti érzésünk közönybe süllyedt, erőnk használatlanul parlagon heverték, iparunk, kereskedelmünk, kulturánk, politikai önállóságunk, nem volt s im ma, egy emberöltő múlva hol vagyunk?

Az a fejlődés, a mit mi tettünk, óriási s ebben a fejlődésben két erő segített és vezetett különösen, nemzeti érzésünk és nyelvünk, melyet a nagy költők felemeltek és újja teremtek.

Tadhatatlanul vannak még itt ott mondhatni biztos végvárai a német nyelvnek, a melyekben egy ideig még meghúzódhatnak a Krákszelhuberek és talán egy ideig még borsot is törhetők az orruk alá, de mi erősen bizunk most már a mi jó csillagzatunkban, hogy a Krákszelhuberek napja most már csakugyan lealudóban van és a magyar nyelv kiküzdí a jogát meg azokban a végvárakban is, ahol ma még a német szájok próbálgatják a német nótát csiripelni.

Az a veszteség, a melyet Pozsonyban szenvedett a magyar nyelv, csak arra szolgálhat ösztönül, hogy a Krákszelhuberek hada ellen indítsák meg az iró-haborút.

Ha ők ezután sem tesznek le hazafiátlan ideáljaikról, akkor mi se válogassunk sokat az eszközökben és a magyar állam akaratát vigyük bele ezekben a végvárakba is és a magyar állam parancs szavával hajlítottassuk meg a Krákszelhuberek a derekát és követeljük tőlük tiszteletet a nyelvünk jogának.

Színház.

Komjáthy és a »Debreczen« Tisztelettel jelentjük olvasóinknak hogy Komjáthy János színházgató ur tegnap szolgáljával azon üzenetet küldte lapunk kiadóhivatalának hogy a »Debreczen« című lapot többé ne küldjék a színházi irodába, Valóban sajnáljuk, hogy egy kedves olvasónkat elvesztettük, s merjük mondani, hogy vigasztalhatlanok vagyunk! Mi lesz most már a »Debreczenből« ha Komjáthyurnak nem kell? Mi lesz a szegény szerkesztőségéből, tudva azt, hogy Komjáthy nem olvassa többé lapunkat? Ki tudná azt megmondani? Szerényen jegyezzük meg azt, hogy a nagy garral visszautasított lappeldány — p o t y a volt.

Egyházkerületi közgyűlés.

— S j á t tudósítónktól —

Debreczen, nov. 14.

A legnagyobb református egyházkerület a tiszántúli ma kezdte meg őszi közgyűlését az ős kollegium dísztermében.

Egybesereglettek ismét a vezető férfiak;

hogy bölcs tanácskozásukkal erősebb lökést adjanak a magyar protestantizmus hajójának, mely most még a nyílt tengeren küzd a habokkal, messze a révtől.

A gyűlésen Kiss Aron püspök és gróf Degenfeld József főispán elnökölték.

Jelen voltak: Tisza Kálmán, gróf Tisza István, gróf Raday Gedeon, Ritók Zsigmond, Thaly Kálmán, Kiss Albert, Madarász Imre, Mezőssy Béla, Horthy István, az esperesi kar teljes számmal, dr. Baksa Lajos, Rásó Gyula, Domahydy Elemér stb. stb.

A gyűlés megnyitása.

A közgyűlést Kiss Aron nyitotta meg székfoglaló beszédével. Megható szavakban hívta ősz püspökünk Isten segédelmét a gyűlés szép, nagy munkájára. Majd a megjelent tagok nevét sorolt olvastak fel, s bejelentették azokat, a kik távol maradtak egy es más akadály miatt.

A negyedik pont már gyászszal töltötte el a gyűlés tagjainak szívét. L u k á c s Daniel volt hevesnagykunsági esperes, az egyház erős oszlopanak ohánytát jelenti be a főjegyző. Fájdalommal vették tudomásul.

A máramaros ügyes egyházmegegyében a tavaszi közgyűlés óta esperes választás volt. Az elhunyt C s e r n á k István örökébe S z i k s z a y Zoltán, a máramarosszigetiek fiatal munkára kész, nemesen lelkesedő kiváló papját választották meg. Az egyházkerület melegen üdvözölte a fiatal esperest, a ki szép szavakban köszönte meg a rokonszenves fogadtatást s buzgó munkát ígért a jövőre.

Ezután gyors egymásutánban a jelentések letárgyalása következett. Tudomásul vették az egyházkerületi költségvetés készítő bizottság jelentését, a lelkes képességi vizsgákról, a tanító képesítő vizsgákról a tökesegély bizottság működéséről szóló jelentéseket. Ugyazintén az Andaházy-Szilágyi intézet gondozóinak a jelentését.

Eiek Lajos aljegyző olvasta fel ezután a közalapi kervények eintezését. Folyamodott 126 egyház 63688'85 filler segélyért, 32 lelkes 13156 korona segélyért, tehát 150 folyamodó 76844'5 korona segélyért.

Az esperesi kar javasolja, hogy adjon a kerület 100 egyháznak és három behivataloknak összesen 18,00 korona segítséget. A gyűlés ezt elfogadja.

Azntán az államsegélyek ügyét intézték el a jegyző referálása alapján.

A főgondnok indítványa.

Gróf Degenfeld József főgondnok indítványát olvassa fel ezután a főjegyző. A debreczeni egyház megrendszabályozását célozza ez. A főgondnok ur szerint a debreczeni egyház most olyan különös, kiváltságos állást foglal el, s magát a debreczeni egyházmegegye felügyelete és ellenőrzése alól kivonja. Kívánja a javaslat, hogy az esperes a 168 §. alapján lépjen fel, s a törvény értelmében járjon el.

K i s s Albertet végtelenül meglepte a főgondnok javaslata. Nem is tudott arról egészen ma reggelig a gyűlés megnyitásáig, Nem tudja eltitkolni azonban így sem azt, a mit ki kell jelentenie, hogy Gróf Degenfeld József azon vadja, miszerint a debreczeni egyház a felügyelet és ellenőrzés alól magát kivonja, nem áll meg. Jegyzőkönyvi adatokkal bizonyítja, hogy az egyház és egyházmegegye között megállapodás jött létre, a mely az egyházmegegye felügyeleti jogát feltétlen elismerte. Hosszasan vázolta azokat a hátrányokat, melyek a főispán javaslatának azonnali elfogadából keletkezne. Indítványozta, hogy a javaslatot adják ki a debreczeni egyházmegegyének és egyháznak véleményadás végett.

T i s z a Kálmán szerint a dolog lényege abban áll, hogy a debreczeni egyház felszólítatik magát a törvény alá vetni, vagy külön egyházmegegyévé alakulni. Debreczen alakulna több egyházközösséggé. Parochialis körökből nem lehet espereseket állítani fel. A főgondnok indítványát fogadja el.

T h a l y Kálmán kér szót ezután. A debreczeni egyház, mely századok zivatarain keresztül fejlődött azzá a mi, legtekintélyesebb

protestáns egyház. Annak a mostani állapotból való erőszakos kirántása vétkes könnyelműség. Meg van győződve az indítványozó feltétlen nemes intenczióról, de mert a dolog elhamarkodása végzetes lehetne Kiss Albert indítványát partolja. Adassék ki a javának a debreczeni egyháznak és egyházmegegyének!

D o m b i Lajos hasonló értelemben szólal fel.

Z s i g m o n d Sándor néhány felvilágosító szavai után.

T i s z a Kálmán szólal fel ezután s a javaslat mellett beszél.

E r ő s Lajos a debreczeni egyházmegegye esperesét óhajtana e kérdésben hallani.

N é m e t h y Lajos mint az egyházmegegye egyik legidősebb tagja a multból vett érdekes példákkal bizonyítja, hogy a főgondnoki javaslatra nincsen szükség. Ami ellentét volt évek óta látja, elsimították. Az egyházmegegye részéről a kerülethez panasz soha sem érkezett, hogy a debreczeni egyházmegegye nem teljesíti kötelességet. Ne várjunk elébe az eseményeknek, hanem bagyjuk a dolog rendezését a zsinatig, a mely mindenestre helyesen fog intézkedni. (Helyeslés.)

M e z ő s s y Béla érdemleges intézkedést nem kíván, hanem azt óhajtja kimondatni, hogy a kerület a főgondnok javaslatát adja ki úgy a debreczeni egyháznak, mint egyházmegegyének.

B a r o g h Ferencz a halasztás mellett beszél. A jövő egyházkerületi közgyűlésen kell határozni véglegesen.

D á v i d h á z y János esperes szólal fel ezután, s nyújtott fölvilágosító tájékoztatást. A debreczeni egyházmegegye és a debreczeni egyház közötti a viszony tényleg nagyon kesves. Az egyház féltékeny a maga tekintélyére, s nagyon bajos úgy miot a többi egyházra hivatalosan érintkezni. A főgondnok indítványa mindenestre változtat a dolgon, ha elfogadjatik.

Gróf Tisza István a kérdés tárgyalásának elhalasztását óhajtja egészen a jövő közgyűlésig.

A gyűlés lapunk zártakor folyik.

H I R E K.

Thaly Kálmán Debreczenben.

Városunk első kerületének közszeretethen álló képviselője Thaly Kálmán tegnap délután érkezett városunkba, hogy részt vegyen a tiszántúli egyházkerület közgyűlésén, valamint a debreczeni függetlenségi és 48-as pártok vasárnap f. hó 18-an délelőtt fél 11 órakor tartandó alakuló és pártszervező közgyűlésén.

A vasutnál a függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága és nagy választmánya testületileg fogadta szeretett képviselőnk, kit a párt nevében K e r t é s z János párt-elnök üdvözölt rövid, de annál melegebb szavakkal.

T h a l y Kálmán meghatottan válaszolt a Kertész János szavaira, kiemelve, hogy mindenkor ünnepnapnak tekinti, mikor Debreczenben, az ő választói körében megjelenhet, a kiktől újabb erőt és lelkesedést merit politikai küzdelmei között. Szívélyesen üdvözölte ezek után a párt nagy számmal megjelent vezéremberreit s B e k é n y Peter lakására hajtattott, kinek itt tartózkodása alatt — mint rendesen — szívesen látott kedves vendég lesz.

Képviselőnk itt léte alatt több ízben felkeresi partkörünk helyiségét, hogy elvtársaival s választóival érinkezzenek.

Isten hozta őt körünkbe!

* A sertés vásár megnyílt.

Értcsitjük a közönséget, hogy városunkban és határában a sertés vásár megszűn-

vén, a sertésvásár már a jövő hétfőn, azaz nov. 19-én fog megtartani.

* **Dr. Botz Elek lemondása.** Dr. Botz Elek, az ipartestület jegyzője letéve az ügyvédi vizsgát, Debreczenben elfoglalt állásáról lemondott. Az ipartestület helyéért legközelebb fog iotézkedni.

* **Az »Iparos Otthon« megnyitása.** F. hó 18-án d. e. 10 órakor diszüléssel veszi kezdetét az »Iparos Otthon« megnyitása a debreczeni iparoság emez »Almamater«-e. A rendező bizottság mindent elkövetett, hogy a napot emlékeztetésre tegye ugy Debreczen város iparosainak, mint a n. é. közönségnek. A diszülést délelben 1 órakor az Arany Bika disztermében társas ebéd követi, melyre már az ideig is számos jegy elkel. Este pedig az iparos ifjak önképző egylete 25 éves fennállásának emlékére ugyancsak az Arany Bika disztermében táncmulatságot rendez. Hogy a táncmulatság a legjobb sikert fogja elérni biztosítékul szorgalmat arra nevez az, hogy ezen törekvő egyesület által eddig rendezett mulatságok mindég a legfényesebb sikert érték. Szünet alatt a közönség et az egyesület dal- köre fogja szórakoztatni, gondoskodtak ifjaink a hölgyek részére csinos táncrendekről is szóval csak a jókedv hiányzik ahhoz, hogy mindenki jól mulasson. Jegyek előre válthatók: ifj. Gyürky Sándor, ifj. Csikes Ferencz, Kostya János, Nagy András, Rencz Antal és Cziczó Lajos urak üzletében, valamint az ip. test. hivatalos helységében és este a pénztárnál.

* **Harcszerű lövészet.** A 39-ik gyalogezred póttartalékosai e hó 24 én reggel 7 óráról délután 2 óráig tartják harcszerű lögyakorlataikat, az ugynevezett nagytávolsági lötéren; mely körülményre a közönség figyelme ez uton is felhivatik, nehogy a fentebb jelölt téren való munkálkodás vagy járkálás közben szerencsétlenség történjék, vagy bármiféle ingó dologban, vagy jószágban kár essék.

* **Személyi hírek.** A tegnap budapesti gyorsvonattal a következő előkelőségek érkeztek az őszi egyházkerületi gyűlésre Debreczenbe: **T h a l y** Kálmán, **T i s z a** Kálmán, **T i s z a** István gróf, **R á d a y** Gedeon gróf, **M a d a r a s z** Iare és **M e z ő s s y** Bela.

* **Deczember havi esküdték.** A folyó évi deczember hóra az alább iot esküdték soroltatták ki, u m **Des Combes** Henrik ügyvéd, **Kovács** Lajos tanár, **Végh** Mihály magánzó, ifj. **Kostya** János ékszerész, **Kider** Ede butorgyáros, **Lamberger** Ignác butorgyáros, **Dr Nagy** Lajos ügyvéd, **Kiss** András vendéglős, **Várray** József kereskedő, **Tóth** András gazdálkodó, **Gall** Elek kocsigyáros, **Ujváry** György kovácsmester, **Zimmermann** Gyula tanár, **Beke** László banhivatalnok, **dr. Löfkovits** Marton ügyvéd, **Toth** István építész, **Papp** János gazdálkodó, **Szenőrey** Ferenc földmives, **Nagy** Elek tanár, **Tóth** András szobrász, **Horváth** János építőmester, **Bákóczi** János csizmadia, **Kernhoffer** József osztrák-magyar bankfőnök, ifj. **Maklár** József csizmadia, **Végh** János építőmester, **Pálffy** József tanár, **Jaszencsák** Sándor tanár, **Chilinszky** György fotográfus, **Kis** Gábor gazdálkodó, **Lakatos** Gábor sertéskereskedő.

Pótesküdtet: **Dóczy** Imre egy. kerületi gimnáz, felügyelő, **Sporzon** Pál tanár, **Kohn** Lipót bőrkereskedő, **Szabó** Lajos vinczellér kép, igazgató, **Alföldi** Károly tánciskolai tanár, **Szent-Királyi** Tivadar kereskedő, **dr. Öreg** János tanár, **Balogh** István földbírtokos, **Csik** Lajos tanár, **Schneider** István. építész.

* **A képtárlat.** Allandóan szép számú közönség látogatja a tárlatot s ugy látszik a városhaza izléssel feldiszielt diszterme városunk intelligenciájának a találkozó helye lett. Nagybecsű s hatalmas gyűjteményben gyönyörködhetik a művészetért lelkesülő közönség.

A kiállítás reggeltől estig áll nyitva. Ma különösen a déli órákban kereste fel nagy és

diszes közönség a kiállítást, természetesen már jóval nagyobb számban, mint az előző napokon. Melegen ajánljuk a képtárlatot a közönség figyelmébe. Sorsjegyeket is bocsátottak ki, melynek nyereségy tárgyai értékes művek lesznek — ezeknek is nagy kérésük van, A napokban a Szeits-intézet és a Dóczy-féle leánynevelő intézet növendékei fogják természetileg meglátogatni a tarlatot.

* **Kamarai közlemények.** — E hónap folyamán a következő árlejtések tartatnak meg, melyekről az ajánlatok, a hirdetmények teljes szövegei kamaránknál megtekinthetők:

November 15. A m. kir. államvasutak üzletvezetősége Szombathelyen, — Egy vagy három évre különféle anyagok szállítása.

November 15. A m. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon, pályafentartási fák biztosítása.

November 15. M. kir. állami vasgyárak központi igazgatósága az 1901 évben szükséges tüzálló anyagok szállítására.

November 16. A m. kir. államvasutak igazgatósága kenőolajok és szurokfaklyák szállítására.

November 16. A m. kir. államvasutak budapesti jobbpárti üzletvezetősége pályafentartási fák szállítására.

November 17. A m. kir. államvasutak igazgatósága, az 1901. évben öszgyűlő üres kence és terpentin olajos hordók eladása.

November 20. A cs. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasut igazgatósága az 1901. évben szükséges anyagszerek, pályafentartási és műhelyfák szállítására.

November 20. A m. kir. államvasutak igazgatósága egy vagy három évre való, évenkénti 1200 m. m. rézgálicz szállítására.

November 20. A m. kir. államvasutak üzletvezetősége Debreczenben, az 1901. eset leg 3 évben szükséges pályafentartási és építési főrészelt, vagy faragott fák, deszkák, pailók eszalfák szállítása.

November 29. A felsőbányai m. kir. bányahivatal az 1901. évben szükséges anyagok szállítására. (onj, vas ponyva vászon, zsirsatb.)

November 20. Nyiregyház város tanácsa 8 kilométer hosszú utcáinak 310.000 korona értékben egyszerre egy évben műnta leendő kieyítése iránt.

November 24. A m. kir. államvasutak igazgatósága gyapot és gyapju fonal szállítására.

A körmöcsbányai m. kir. pénzverő hivatal november havára az egyszer finomított rézgálicz arát 60 k. 18 fillérben, a kétszer finomított tét 62 k. 86 fillérben állapította meg 50 kilogramos hordókban. Kereskedelmi és iparkamara.

* **Kifogyhatatlan áldás.** Istentisztelet volt a tanoy iskola fehér. tiszta épületében.

Az imádság után kivonult a feszületes tereméből az ünneplő ruhába öltözött tanynai nép, az asszonyok haladt hazafelé, a férfiak atvágtak a homokon s egy egy ital borra betértek a kopaszodó akáczfák közti ülő csárdába,

Dömötör Gergely vitt a szót, amikor kitarult az ivó ajtaja s friss hirred futott be a gazda kére-e.

— Gyerek született . . .

— Isten tartsa, szólott a gazda, anélkül, hogy a legkisebb hajlandóságot is mutatott volna a hazatérésre.

— Negyed óra múltán ismét jött a legény.

Gazda gyűjjék haza! Még egy gyerek született.

Nem megyek.

— A golya, mely letelepedett a gazda házára, mire tova röppent, három életerős új szülöttet hagyott a nádfődeles tanyszában.

— Délre járt az idő, amikor a legény harmadszor futott a csárdába az örvendetes hirrel.

— Meg van a harmadik gyerek is . . . Bosszusan állott föl a gazda. Előkereste a botját s megindult az ajtó irányában. Itt vissza fordult egy pillanatra s dühöngve szólott:

Megyek már, mert máskülönbén sohasem lesz ennek vége.

* **Ez az az angol műveltség?** Az angolt tartják a világ legműveltebb emberének. Glaszvé keztyüben és frakkban ebédel, szalonokat tart, a legszigorubb etiquet szerint esel-ekszik. Az angol gentleman, az angolt kell utánnozni . . .

Most azonban egy oly hirt olvasunk, mely nem váik diszére az angol etiquetnek, mely nem tünteti fel szép színben az angol műveltséget.

Az eset a következő:

»A párisi kiállítás bur pavillonjában egy előkelő angol hölgy aht Krüger előtt elhelyezett szobra előtt. Egyszerre feltolja a fátlyot s leköpi Krüger apó szobrát. Egy pillanatra meghökken a közönség, mert azt hitte, hogy örülttel van dolga, de a következő pillanatban a nőre vetelte magát és a szó értelmében elverték. Három rendőr csak nehezen volt képes megmenteni a szerencselen gondolatú nőt a további inzultusoktól.«

Szó sincs róla az ngoloknak van okuk gyűlölni a burokat. Hej! de sok angol fizette meg életével azt a kis földet, de sok angol hagyta ott a fogát a biztos kezű burok golyóitól találva. Okuk van gyűlölni a burokat, de a gyűlöletnek ilyenmü kifejezése — seramiesetre sem való egy művelt nemzet gyermekéhez, pláne ha az a gyengédebb nemzethez tartozik.

* **Furcsa öngyilkosságok.** Varga János 78 éves kispézi lakos mindenszentek napján került haza a győri kórházból, honnét mint gyógyíthatlant elbocsátották. A kórházban kitűnő ellátásban részesülhetett, mert fiának egyre hajogatta, hogy ő erzi, ha vissza nem mehet a kórházba, itthon meghal. De mivel a halál egyre késett, az öreg elhatározta, hogy itt hagyja rá nevezte szomorú életét. — Szombaton éjjel egy kék kötenyt az ágya oldalához kötözött, a kötényt madzagját pedig a nyakára hákolta s ugy feleve addig addig nyujtozott, míg a halál kiragadta az élők sorából — **T a k á c s** Pál öreg szemerei csizmadia ugyancsak szombaton dauán majdnem hasonló módon vetett végét életének. Ő is megunta életét. Feleségét és gyermekeit valami ürügygel elküldte a szőlőbe s mikor eltávoztak becsukta az ajtót, ablakot s a h u r k o t nyakára tette, ágy feletti gerendán egy szegre akasztotta, de mivel a kötél hosszú volt, kénytelen volt az ágyra leülni, hogy cseljét elérje. Mikor megtalálták, a szobába belépők még meg is szólították s csak akkor rémültek el, mikor látlák, hogy az öreg immár földi nyelven választ nem adhat mert lelke ott jár, hol nincs szükség többé dikicsre és csizmafoltzásra.

* **Puskin szobrának leleplezése.** Megható ünnepe yességgel leplezték le a minap Zarkoje-Selában Puskinnak, a nagy orosz poétának szobrát. Azon a helyen emelték a szobrát, hol Puskin ifjkorát élt és első költeményeit írta. A leleplezésen a költő rokonsága és a család számos tagja. A szokásos felszentelés befejezése után a kis János és Gabor Konstantinovic hercegek lépték a pidesztálra és gyönyörű koszorut helyeztek azon el. Utanuk egy egész sereg küldötségy járult a szobor elé és virágokkal áldozott a nagy poéta emlékének.

* **Kína belsejéből** értesítést küldött egy nemrég visszatért utazó, hogy az ottani nép-fajok, melyek visztasázzukkal épp-n nem tűnnek ki, csodálatosképpen nagy gondot fordítanak a fogak ápolására. Szerinte ez arra vezethető vissza, hogy a kínaiak nagy barátjai az évesnek, ugy hogy a legszegényebb is a nap legszerencsésbb pillanatának tekintti, a

midőn ebédjéhez, a melyhez európai ember aligha kapna étvagyat hozzáfoghat. Őszlőnszerűleg éri a kisért, hogy a gyakori evés okozta örömeit, az eselleges fozfájdalmak nagyon ellen-nyoznak, mert is már kora ifjúságától fogva, a drága kincset, gondos apolásban részesült.

Ez nálunk is megszívlelendő volna, annál is inkább, mert újabb tudományos nyomozások folytán tudjuk, hogy egy oly szájviz használata, mint az általában ismert künő minőségű, minden művelt alamban elterjedt KOSMIN a fogak épségben maradásához nagyon hozzájárul.

* **Ha nagy gondtól akar megszabadulni,** hogy mit vegyen karácsonyi és újevi ajándéknak férfiak részére tekintse meg Schwartz Daniel, dohányzó eszköz különleges üzletét a Bika szálló épületében, hol csodálatra meitő olcsó árban és rendkívül nagy választékban minden elgondolható dohányzó eszköz kaphatók.

Üde ajkak

is csak akkor ingerlik az embert csókra, ha azok mögött 2 gyönyörű fogsort pillanthatunk meg. Minden okos nő tehát naponta használja a Kosmin szájvizet, mert a Kosmin, mint azt a legünnepeltebb szépségek is bizonyítják, a fogaknak tartós szépséget és egészséget kölcsönöz.

CSARNOK.

Huszárosan.

Ira: **Degré Alajos.**

Folyt es vege.

Eredetisége miatt a grófné ezt az estét igen mulatsagosnak találta, s föl is kérte a társaságot, hogy heten-ant kétszer jöjjön össze na. Ezek az összejövetelek aztán igen hasznosok voltak, mert Sándorffyné az egész környéken drága pénzért minden ócska vaszoneműt megvásárolván, az egész társaság tépést fosztott, itt aztán mindenik felolvasta a taborból vagy harczteréről kapott levelet: egyik bátyjától, a másik jegyesétől, a harmadik fiatal terjétől.

Ez esek oly kedvesekké s érdekesekké váltak, hogy a kitűzött összejövetelel órákat úgy a grófné, valamint vendégei mindenkor izgatottsággal vártak.

Az idő az ősz felé járt, a magyar serog Párdorfna taborozott.

Nyirkos, ködös idő volt, Dézsy egy szakasz vízzel kemszemplére indult Bruska felé.

Hosszas ide-odalovaglás után, egyszerre mozgó tömeget pillantott meg. „Előre” vezényelt, s a tömeg is lépésről lépésre közeledet, mig nem egy fehér lovagcsapatot láttak a ködből kibontakozni.

Ellenség!

— Utánam vitéz bajtársak! — biztatta Dézsy a szakaszt.

— Majd kiporoljuk azokat a lisztes zsákokat — mondogatták a huszárok.

Talán ötven lépésnyire lehettek egymástól, mikor mind két részről a vezénylő felkiáltott:

— Hah! Te vagy, Rummy?

— Megtaláltalak, Dézsy?!

Mindkettő „alij”-t vezényelt kis csapatának.

Azután szelvéskén vágotott egymásra a két tisztt. Halálos csapásra emelték kardjaikat. Dézsy gyors mozdulattal olyat ütött Rummy kezcsuklójára, hogy ez a kardot kiejte, s kezét zsibbadan eresztette le.

Dézsy elonfele mellének szegte a kard hegyét s rákiáltott:

— Kezemben vagy! — majd kardját

bereszelve, folytató: — Most lefizetem tartozásomat. Vigyazz, hogy többé ne találkozzunk soha, de soha! — Megfordult büszkén lovagolt vissza huszárjaihoz, s hamar eltűnt a sűrű ködben.

Rummy pedig megszegeyülve vonult el verteseivel.

— A szabadságharcz már folyamatban volt.

Az események rohamosan követték egymást.

— Megjött a tavasz, mely hervadhatatlan baberokat termelt a magyar hadseregnek.

A mint diadalról diadalra haladtak a honvédek, egy dandár B*** mezővárosra irányozta műveletét. A városkat es vidékét erősen megszállva ta totta az ellenség.

Annyi vereség után az osztrak katona már a huszár híretől is megfutamodott. Hiába batorítottak a tisztek, hiába mondták, hogy alig egy maroknyi a támadók tömege s nedves ronggyal is elkergethetik, megfutottak mihelyt a banyókára vetett mentét repülni láttak.

Váratlanul rohantak meg B** városkat a huszárok, s a vére-ek eszeveszetten futottak el előlük hátrahagyva podgyászait, az ezred irományait s pénztárát, betegeiket s számtalan lovat.

A lakosság ujjongva üdvözle régi ismerőseit, az egy év előtt itt állomásozott huszárokat.

A viszontlátás lelkesült volt.

Azt mondják mai napság nincsenek csodák.

Mi hát az, a mit B** város lakossága felmátott. Huzamosabb idő óta — még a vagyonszabó osztály is — szükségét szenvedtek, száraz kenyeren tengődtek, mert a hadjarát kiételek.

Az osztrak katonaság majd megveszett ehen es szomjan köztük.

Érőhatalommal is beszereztek volna az élelmet, de nem volt honnan.

Es most, hogy a huszárok bevonultak, alig egy óra mu va folyt a bor, mint a Duna, s mindenféle gözölgött az izletes pecsenye.

Honnan vettek? Miként került elő? Hol van mindez elrejtve?

Oly titok, melyet, kénytelenek vagyunk csodának vélni.

Volt lakoma multság s még cigány is került elő valahonnan a föld gyomrából.

Dézsy sietett gróf Sándorffynénál tisztelni.

Ez a rettenhetetlen hős, ki úgy nézett az ágytorkába, mintha tavasó volna, ki a feje körül füttyölő golyókat csak olyba vette, mintha csiripelő madárkak röpködnének ott, kinek a legvalóságos pillanatokban soha egyot len arcizma sem rándul meg, most midőn a kastely leposón felhatad, tagjait remegni érezte s szíve erősen dobogott.

Az inas jelentette:

— Dézsy ezredes ur!

Dézsy ürömsikoltást hallott.

A grófné, az inasnak parancsot adni fellevde, maga rohant az ajtóhoz, s két kezét elragadtatással nyujtva a látogató elé, megindulva mondá:

— Isten hozt!

Dézsy annyira meg volt lepve, hogy szólni sem tádgtt.

Ott állt a grófné előtt, két érdemjellel a mellén s egy sebbforradással a homlokán.

— Mint megváltozott! — kezdte a grófné — az a forradás a homlokán oly tiszteletet követelő.

— Oh grófné!

Sándorffyné karját kecsesen Dézsy karjába füzve, a terembe vezette.

Helyet foglaltak.

— És már erredes! — folytatta a grófné — meg az a két érdemjel! . . . Ön valóban egy év alatt tíz évi pályát futott meg. . . Mit tiz ev? Hány nem érheti ezt el egész életén át!

Dézsyvel forgott a világ, égett alatta a föld.

— De meg is érdemelte — kezdte ujra a grófné olvastm hős tetteit Szolnoknál a kapolnai csatában. Figyelemmel kísértem az eseményeket, s mindig kerestem s ott találtam az ön nevét.

Oly nagylelkű lett volna a grófné?

— Oh, én minden tudok, még azt is, hogy az ellenségől hány köszönheti önnek életét, s kiket nagylelkűen megmentett.

— Embéri kötelesség.

— Ezredes ur! s u-og a grófné olvadó-kony hangon s kezét Dézsy kezére tette.

Dézsynek már minden csep vére hevült, s midőn az a finom kéz kezét értette, lángra lobbant.

Többé nem volt ura se eszének, se akaratának.

— Tudom — mondá a grófné — hogy ön jó barátom.

— A világon a legjobb.

— És értem aldozatot is hozna.

— A legnagyobbat, a mit csak ember hozhat.

— Hallja tehat, a zür-zavar, mely itt ma elfordult, egy német tiszt fogságomba ejtett.

— Nem az első, kit a grófné rabjává tön.

Nem én tettem azza, de a körülmények. Ő kastélyomban szorult es én megmentését öntől zárom.

— A grófné óhajtja. s ő becsületeszavamra meg lesz mantve-

— Az ezredes ur nemcsak mint katona, de mint ember is nagy.

— Tessék pogyaszomat s lovaimat a kastélyba rendelni.

Erre a grófné a paracsot azonnal kiadta, s a mint az teljesítve lön, Dézsy meghagyta, hogy az illető tiszt vegyen magára az ő huszár öltözeteiből egyet. Ket lovat is azonnal felnyergeltetett.

— Majd kilovagolok vele, tul viszem az őrszem ken, aztán Isten hirevel!

Negyed óra mu va beép a megszökött tiszt huszár egyenruhában. A mint Dézsyvel meglátják egymást, mindkettő kardjához kap.

Mit mondtam? — dörgé Dézsy,

— Lövéses ag on — félelt Rummy — halmadban vagyok.

Sándorffyné könybe lábadt szemekkel s összetett kezekkel lépet közzéjük.

— Igen-igen — moudszomoruan Dézsy, — a grófné megzavarta volt fejemet, de azért emlékszem ígeretemra. Ezzel Rummyhoz fordulva folytatta:

— Megmentelek, kövess.

Néhány lépést tettek. Rummy hirtelen megált e szöke:

— Egy tapottat sem tovább. Nem méltó hozzám, alölözetben megszökni. Köztetek, régi pajtásimmal akarok maradni, Legyen sor-sotok az enyém is. Érzem, huszár-dolmányban másképp dobog a szív, mint a vaspánczél alatt. Ellened vétettem, bocsáss meg. Siessünk mutass be régi bajtársaimnak, mint megtértef. Jér!

— Most meg én mondom, egy tapottat sem!

— Tudod-e, mivel tartozol e ház becsületének?

— Véremmel, életemmel! — kiáltott föl Rummy.

— Es neveddel — tette hozzá Dézsy. Te a grófné ház-ban rejtőztél, inna csakis mint férje léphetsz ki.

— Ezer örömmel.

— Azonnal határozz, Rummy, még egy tanut s papot hozok.

A grófné félig örömmel, félig csodáldalkozva kérde:

— Hogyan?

— Huszárosan — felelt Dézsy — háborus időkbén gyorsan kötetnek a házasságok.

Nincs sok idő a kelengye készítéséhez.

— Harczunk be van fejezve — mond Rummy — te győzél!

— Hejh! sóhajtott Dézsy — mégis én buztam a rövidebbet!

Budapesti gabonatözsde.

nov. 14.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Baza	kilós	Ar 100 klg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtig	
Tiszavidéki	76	7.20 - 7.50	80	7.80 - 07.75
"	77	7.30 - 7.50	81	7.80 - 07.75
"	78	7.45 - 7.60	82	7.80 - 07.75
Fehérmegyei	79	7.50 - 7.70	82	7.65 - 7.5
"	76	7.20 - 7.65	80	08.05 - 0.825
"	77	7.30 - 7.75	81	08.90 - 08.95
Festvidéki	79	7.60 - 07.90	82	07.85 - 08.05
"	79	7.10 - 7.15	80	07.90 - 07.95
"	76	7.30 - 7.25	81	07.95 - 07.95
Bánsági	78	7.45 - 7.30	82	7.80 - 08.00
"	79	7.35 - 07.45	81	0.90 - 0.90
Bácskai	76	7.40 - 07.50	80	0.90 - 0.90
"	77	7.55 - 7.25	81	0.90 - 0.90
"	78	0. - 0. -	82	0.90 - 0.90
"	79	0. - 0. -	80	0.90 - 0.90
"	79	0. - 0. -	81	0.90 - 0.90

	Min. hekt.-ben	Arkilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.75 6.95
" másodikrendű	uj -	6.70 6.80
Árpa takarmánynak	60-62	5.90 6.10
" égetni való	62-64	5.50 5.80
" serfőzdei	64-66	0. - 0.00
Zab	uj 39-41	5.30 5.50
Tengeri búzsa	uj -	6.40 6.50
" más nemű	uj -	0.00 0.00
Repce búzsa	uj -	13.50 14. -
Köles	uj -	5.70 5.80

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. nov. 14. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli) — kr. Közép p. kint 300—340 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban. Fiatal nehéz (paronkint 320 kg. 96—98 kr. Fiatal könnyű paronkint 250 kg. sulyban 96—98 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 94—96 krig.

M. á. vasutak menetrendje

1900. okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:

	d. u.	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	4 16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 9 01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 36	
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 27	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli 12 —	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este 7 10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 3 56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este 7 58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 2 56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u. 12 17	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este 6 46	
Csak Szatmárig	reg. 5 22	
Miskolcz—Kassa felé	reg. 8 22	
Miskolcz—Kassa felé	este 6 58	
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4 01	
" m. áll. v.-tól	reg. 5 28	
" vásártérről	reg. 5 51	
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól d. u. 4 06	
" vásártérről	d. u. 4 15	
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-tól d. e. 11 20	
" vásártérről	d. e. 11 20	
Füzes-Abony felé	m. á. v.-tól reg. 4 42	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg. 5 —	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u. 4 21	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u. 4 31	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 9 35	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4 03	

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este 8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg. 5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este 9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg. 6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg. 9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u. 1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	(P.-Ladányig gy.-v. átszállással) este 9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e. 11 41
Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 3 36

Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este 6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel 2 33
Budapest felől	reg. 7 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg. 5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg. 7 51
" " " " " "	d. u. 12 16
" " " " " "	gy.-v. d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este 10 12
Csak Szatmárról	este 6 45
(gyorsv.)	este 8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg. 8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli 12 07
Kassa—Miskolcz felől	este 7 53
" " " " " "	vásártérre reg. 8 09
" " " " " "	máv.-hoz reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre este 6 26
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz este 6 35
" " " " " "	vásártérre d. u. 3 22
" " " " " "	máv.-hoz d. u. 3 30
F.-Abony felől vartérre	d. u. 5 36
" " " " " "	m. á. v.-hoz d. u. 5 45
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérre	reg. 7 50
" " " " " "	máv.-hoz reg. 8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg. 7 18
" " " " " "	d. u. 3 31

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50 sz. Ajánlja dusan felszerelt raktársaját gyártmányu orvosi sebészi és beteg-ápolási tárgyakban. Saját találmányu m. kir. szabadalmazott Polgár féle

SÉRVEKŐTŐ

askótó, görcsér elleni gummi harisnya, orthopaedia-készülékek, műlábak és kezek stb. Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárából. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Feltűnő olesó vetőgépek

kaphatók: Schlick-féle 15 soros 130 ft., — Umrath-féle 17 soros, 100 ft. Schutlevorth-féle 13 soros, 80 ft. **részletfizetésre.** Egy 21 soros Zala Dmll 230 ft. Gepek megtekinthetők Piacz-u. 26. Nagytözsde udvarán.

Szőlőföld vétel

részlettörlesztésre. Köz-el a városához, immuuis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földveleire tarsakat kerek-ek. Előjegyezhetni félholdanként is. Szobeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szivesen szolgál: **Cs. I. pacsirta u. 49. sz.**

Templomülés

a debreczeni Deák-Ferencz-utcai izr. templomban közophajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Egy lakás

Csokonai utca 9 sz. alatt kiadó. Az utcai lakás 2 szoba, előszoba és onyhaból áll. Értekezhetni Hatvan-utca 56. Grünstein David urnál.

Eladó ház.

A Batthyányi utca 4. sz. haz szabadkézből eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Jól jövedelmező ház

497 □ öles telkkel 17.000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Azonnal eladó.

1. Ujonnan épült emeletes ház.
 2. A homokkertben mintegy 1000 négyszögöl szőlőföld a rajta lévő urilakkal. Istálló, kocsiszén.
 3. 12 nyilas kitűnő karban lévő szőlő, urilak, pince, vincellérház, istálló és minden megkívántató egyéb szükség berendezéssel.
- Mindezen ingatlanok rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett **örök áron eladók**, vagy kisebb értékű ingatlanral **elcserélhetők**.
Értekezhetni lehet Deák-Ferencz utca 14 sz. alatt, a földszinten

Bornyász József

tulajdonossal.

STEIERI LODEN minden tisztán gyapjából.

Öltenyökre
Köpenyekre
Havvelokra
Sportöltönyökre
Tűszelő ruhákra
Valamin egyenruhákra

Legdivatosabb és legjobb minőségű **posztószövetek** uri ruhák részére.

Legnagyobb raktár **szövetekben Téli kabátok részére**
Fekete és kek kammgarnok.
Cheviot 3 koronától fölfelé.
Mintákat ingyen és bérmentve küld
a Kastner és Öhler Grác czég
Posztó szövetek osztálya.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandócs-olhajtó.)

Millió embernek o szor visszaadta teljes egészségét!

Kik galandfőregben és gyomorbaiban szenvednek.

Védjegy. **Pántlikagilisza fejestől,**

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisza féreg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántlikagilisza tünetei a következők:** Az arcz halványasárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornal, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test meglagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbűfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntáság és a halál óhajtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, **Resiosán, Fő-utca 49.** (Délmagyarország.)

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

 diszitett női kalapokat

R Ó Z S A L A J O S

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszitett
női kalap 3 frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szörmegallérok, muf-
fok és nyakcolliék.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.